BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Ikt. szám: BO/35/03901-1/2026

Tárgy: Körülhatárolt terület kijelölése, zárlati és kötelező növényvédelmi intézkedések elrendelése

Ügyintéző: Gergely István

Telefon: 06303995817

Melléklet: 1 db térkép

H A T Á R O Z A T

A Borsod- Abaúj- Zemplén Megyei Kormányhivatal, mint növény- és talajvédelmi hatáskörben eljáró megyei kormányhivatal (a továbbiakban: élelmiszerlánc-felügyeleti szerv) a **szőlő aranyszínű sárgaság** (Grapevine flavescence dorée) betegséget okozó grapevine flavescence dorée phytoplasma **zárlati károsító** (a továbbiakban: FD zárlati károsító) elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében az alábbi **növény-egészségügyi intézkedéseket hozza**:

I.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv **Mád zártkert 2461** hrsz.-ú ingatlanon található – laboratóriumi vizsgálattal megerősítetten FD zárlati károsítóval fertőzött 1 db szőlőtőke helyétől (21,296256 48,185549) számított **1 km sugarú körben lévő területet fertőzött területté (a továbbiakban: fertőzött terület),**
a **fertőzött terület határától számított 3 km sugarú körben lévő területet,** beleértve az ott található települések – Mezőzombor, Mád, Tarcal, Bodrogkisfalud, Bodrogkeresztúr – érintett területeit, azok bel- és külterületi ingatlanait **puffer zónává (biztonsági sáv) jelöli ki.**

A fertőzött terület és a puffer zóna (együttesen: körülhatárolt terület) térbeli kiterjedését jelen határozat mellékletét képező térkép ábrázolja.

II.

A fertőzött területen az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelő köteles az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket és növényvédelmi technológiát betartani:

1.) Az ***FD zárlati károsító*** **jellegzetes tüneteit mutató minden, az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által jelzőfestékkel megjelölt szőlőnövényt gyökérzetével együtt meg kell semmisíteni,** az erről rendelkező külön határozatban előírtak alapján.

2.) Az FD zárlati károsító terjedésének nyomon követése miatt, az ültetvény használója köteles az eltávolított szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes tüneteit mutató szőlőnövények **helyét** a helyszínen azonosítható módon **megjelölni**, valamint az esetlegesen a talajban maradó gyökérzetből fakadó **új hajtásokat folyamatosan eltávolítani** a vegetáció során.

3.) **Tilos elszállítani** a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről, amely korlátozás alól az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a vonatkozó jogszabályban foglalt feltételek teljesülése esetén kérelemre feloldást adhat.

4.) A károsító terjedését elősegítő növényt, terméket, anyagot, eszközt a területre **ki- és bevinni tilos.**

5.) **Tilos szaporítóanyagot szedni** a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról, míg el nem telik két olyan teljes vegetációs időszak, amelynek kezdete óta nem észlelték a szőlő aranyszínű sárgaság betegség tüneteit.

6.) **Meg kell semmisíteni** (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával) a szaporító-alapanyag termő terület fertőzött táblájáról származó minden, szaporítóanyag-termelésre szánt növényanyagot, beleértve a metszés során keletkezett nyesedéket is.

7.) Szőlő szaporító- és ültetési anyagot a területre csak igazolási rendszerben termesztett, hatósági növény-egészségügyi ellenőrzésben részesített szőlőiskolákból, forgalmazó helyekről származó tételekből szabad **telepíteni.**

8.) Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az *FD zárlati károsító fertőzést terjesztő* ***amerikai szőlőkabóca rovarvektor*** *(Scaphoideus titanus)* **ellen kötelező védekezést** ír elő a növényegészségügyi zárlat fenntartásáig. A rovarvektor biológiáját figyelembe véve a vegetációs időszakban – a kiadott védekezési felhívásoknak megfelelően - 2-3 alkalommal kötelező kémiai – vagy azzal egyenértékű hatékony - védekezést folytatni. A zárlati károsítót terjesztő rovarvektor ellen végzett célzott növényvédő szeres kezelésekről nyilvántartást (permetezési naplót) szükséges vezetni, melyet az utolsó bejegyzéstől számított 3 évig köteles megőrizni.

9.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszők kéregrepedéseibe esetlegesen lerakott **tojásainak elpusztítása érdekében** a tél végi metszéssel eltávolításra kerülő vesszőket meg kell semmisíteni (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával). A növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos lemosó növényvédő szerekkel lehet gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.

10.) Rendszeresen ellenőrizni kell a szőlőnövényeket és ültetvényeket a *FD zárlati károsító* tünetek jelenlétének megállapítására **és észlelés esetén haladéktalanul jelenteni kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek.**

11.) Fertőzött területen nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény.

A <u>pufferzónában</u> az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag termelő köteles az alábbi előírásokat <u>betartani</u>:

1.) **Rendszeres ellenőrzést kell végezni júniustól** a tenyészidő végéig a szőlőterületén a szőlő aranyszínű sárgaság tünetek jelenlétének felderítésére, a tünetek észlelése esetén **értesítenie kell az élelmiszerlánc-felügyeleti szervet**.

2.) A zárlat ideje alatt a zárlat alá helyezett területről (körülhatárolt terület) az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv engedélye nélkül az FD zárlati károsító fertőzést vizuálisan mutató, illetve laboratóriumi vizsgálattal igazoltan fertőzött növényt kivinni, illetve a károsító terjedését elősegítő növényt, terméket, anyagot, eszközt a területre **ki- és bevinni tilos**.

3.) Vegetáció során a **rovarvektorok ellen** – a kiadott védekezési felhívásoknak megfelelően - **2-3 alkalommal növényvédő szeres védekezést** kell elvégezni az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv által a védekezésre, védekezés optimális idejére vonatkozó hirdetményi úton közzétett védekezési felhívások figyelembevételével. A kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őrizni.

4.) A fertőzést terjesztő amerikai szőlőkabóca rovarvektor szőlővesszőkre esetlegesen lerakott **tojásainak elpusztítása érdekében** a tél végi metszéssel eltávolításra kerülő vesszőket meg kell semmisíteni (égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával). A növény-egészségügyi zárlat fenntartásáig a rügyfakadáshoz közeli időszakban olajos készítményekkel kell gyéríteni a vesszőkön áttelelő tojások számát.

5.) **Meg kell semmisíteni** az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv kormánytisztviselői által kijelölt szőlőnövényeket a külön határozatban előírtak alapján.

6.) **Nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény** a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül.

7.) A nyugalmi időszakban a szőlőnövényeket, a művelési módnak megfelelően **metszésben** kell részesíteni.

Azon ingatlanok esetében, amelyeken a puffer zóna külső határvonala keresztülhalad, a puffer zónára vonatkozó előírások a teljes ingatlanra érvényesek.

A <u>körülhatárolt területen</u> belül található ***<u>elhanyagolt ültetvényt</u>*** **és egyéb gondozatlan szőlőtermő területet** úgy kell tekinteni, hogy a termelő, vagy tulajdonos nem teljesítette a zárlatinak minősülő kórokozó terjedésének megakadályozására és a zárlati károsító terjesztését végző rovarok (rovarvektorok) egyedszámának gyérítésére vonatkozóan előírt védekezési kötelezettségét.

Az *FD zárlati károsító* terjedésének megakadályozása érdekében, **<u>minden földhasználóra</u> kiterjedő kötelezettség** a tenyészidő során - a rendelkezésre álló útmutatók alapján - a szőlőnövények **folyamatos ellenőrzése** és a szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes **tüneteinek észlelése** esetén az illetékes élelmiszerlánc-felügyeleti szerv haladéktalan **értesítése**.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv jelen határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

Jelen határozat közlése közhírré tétel útján történik, az erre vonatkozó közlemény az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a honlapján

(https://kormanyhivatalok.hu/dokumentumtar?combine=&forras=145&field_dokumentum_cimke%5B%5D=15483&kozzeteve=All) kerül elhelyezi el.

Jelen határozat a közléssel, a közlemény honlapon történő közzétételét követő tizenötödik napon válik véglegessé.
A döntés a közléssel véglegessé válik, ellene fellebbezésnek helye nincs.
A döntést sérelmező ügyfél részére – a rá vonatkozó rendelkezés tekintetében, a közléstől számított 30 napon belül a Miskolci Törvényszékhez címzett, de főszabály szerint a vitatott cselekményt megvalósító közigazgatási szervhez (kormányhivatal vagy járási hivatal) benyújtott keresettel – közigazgatási peres út áll rendelkezésre.
A keresetlevél benyújtására nyitva álló határidőt az ítélkezési szünet nem érinti, az igazgatási szünet időtartama azonban ezen határidőbe nem számít bele.
A keresetlevélben meg kell jelölni a döntéssel okozott jogsérelmet, továbbá azt, hogy a döntés vagy a megelőző eljárás miért jogsértő – a jogsérelem és a jogsértés alapjául szolgáló tények és bizonyítékok előadásával –, valamint a bíróság döntésére irányuló határozott kérelmet.

A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy választhatja a keresetlevél elektronikus úton történő benyújtását a https://epapir.gov.hu/ oldalon; a *„Jogorvoslat”* témacsoport, *„Közigazgatási szerv határozatának bírósági felülvizsgálata iránti keresetlevél benyújtása”* megnevezésű ügytípus és a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal kiválasztásával, azonban ha ezzel a lehetőséggel nem kíván élni, vagy a feltételek nem adottak, úgy papír alapon is benyújthatja keresetlevelét a vitatott közigazgatási döntést hozó szervnél, vagy bármelyik kormányablaknál, illetve ajánlott küldeményként postára adhatja a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Agrárügyi Főosztály Növény- és Talajvédelmi Osztály 3526 Miskolc, Blaskovics L. utca 24. szám alatti címére.
A jogi képviselő nélkül eljáró fél az Országos Bírósági Hivatal által rendszeresített keresetlevél-nyomtatványt is használhatja, amely szerkeszthető formában letölthető az alábbi linkről:
https://birosag.hu/nyomtatvanyok/az-eljarast-megindito-nyomtatvanyok/kozigazgatasi-meginditasa-iranti-keresetlevel-1.
A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy az egyszerűsített keresetlevél-nyomtatványt is használhatja, amely szerkeszthető formában a következő linkről tölthető le:
https://birosag.hu/nyomtatvanyok/az-eljarast-megindito-nyomtatvanyok/keresetlevel-az-egyedi-dontessel-szemben-inditott-kozigazgatasi-perhez-pdf.
A jogi képviselő nélkül eljáró természetes személy a keresetlevelet szóban is előadhatja a lakóhelye, munkahelye szerinti járásbíróságon, a bíróság elnöke által jogszabályban foglaltak szerint erre a célra meghatározott ügyfélfogadási időben, amelyet a bíróság jegyzőkönyvben vagy az erre rendszeresített nyomtatványon rögzít.

Az elektronikus ügyintézésre köteles fél – egyebek mellett a belföldi székhelyű gazdálkodó szervezet, vagy a jogi képviselővel eljáró ügyfél – szabályszerűen előterjesztett elektronikus formában (hivatali kapuján, vagy cégkapuján, illetve a jogi képviselő cégkapuján keresztül) e-Papír szolgáltatás igénybevételével (https://epapir.gov.hu) nyújthatja be a keresetlevelet a vitatott közigazgatási döntést hozó szervnél.

A keresetlevél benyújtásának a döntés hatályosulására, végrehajtására nincs halasztó hatálya, azonban akinek jogát, jogos érdekét a közigazgatási tevékenység vagy az azzal előidézett helyzet fenntartása sérti, a közvetlenül fenyegető hátrány elhárítása, a vitássá tett jogviszony ideiglenes rendezése, illetve jogvitára okot adó állapot változatlan fenntartása érdekében a keresetlevélben, illetve a bírósági eljárás során bármikor azonnali jogvédelmet kérhet.
Azonnali jogvédelem keretében a halasztó hatály elrendelése, a halasztó hatály feloldása, ideiglenes intézkedés, illetve előzetes bizonyítás elrendelése kérhető.
A halasztó hatály elrendelése esetén a közigazgatási cselekmény nem hajtható végre, annak alapján jogosultság nem gyakorolható és egyéb módon sem hatályosulhat.
Az azonnali jogvédelem iránti kérelemben részletesen meg kell jelölni azokat az indokokat, amelyek az azonnali jogvédelem szükségességét megalapozzák, és az ezek igazolására szolgáló okiratokat csatolni kell. A kérelmet megalapozó tényeket valószínűsíteni szükséges. Hiánypótlásnak nincs helye.

A bíróság az ügy érdemében tárgyaláson kívül határoz, azonban a felek bármelyikének kérelmére, vagy ha szükségesnek tartja, tárgyalást tart. Tárgyalás tartása a keresetlevélben kérhető.
A tárgyalás tartása iránti kérelem elmulasztása miatt igazolásnak nincs helye.

A közigazgatási bírósági eljárás illetékköteles, azonban az eljárást kezdeményező felet – amennyiben nem rendelkezik teljes személyes illetékmentességgel – tárgyi illetékfeljegyzési jog illeti meg, ezért az illeték előzetes megfizetése alól mentesül.
Az illetéket a bíróság kötelezése alapján kell megfizetni.

Tájékoztatom, hogy ha törvény eltérően nem rendelkezik, a közigazgatási bíróság a felszámított perköltség viseléséről az eljárást befejező határozatban hivatalból dönt.
Törvény eltérő rendelkezése hiányában a pernyertes fél perköltségét a pervesztes fél téríti meg.
A bíróság által engedélyezhető költségmentesség ezen perköltség megelőlegezése alól mentesít, amely nem érinti a pervesztes fél bírósági határozaton alapuló perköltségfizetési kötelezettségét.

I N D O K O L Á S

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv növényvédelmi felügyelője 2026. július 28. napján *FD zárlati károsítóra* növény-egészségügyi felderítést végzett, amely során a **Mád zártkert 2461** hrsz.-ú ingatlanon lévő szőlőültetvényen 1 db - a szőlő aranyszínű sárgaság betegség tüneteit mutató - szőlőnövény került megmintázásra. Mintavételi jegyzőkönyv száma: 176588 Mintavétel földrajzi koordinátái: GPS (WGS) 21,296256 48,185549.
A mintákat a Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Élelmiszerlánc-biztonsági Laboratórium Igazgatóság Növény-egészségügyi Nemzeti Referencia Laboratórium (a továbbiakban: Laboratórium) megvizsgálta és annak eredményeként megállapította, hogy 1 db minta FD zárlati károsítóval fertőzött. A Laboratórium által kiállított vizsgálati jegyzőkönyv száma: E2026-ELII-023175.

A 2025-2026. évi zárlati károsító fertőzés miatt a **Mád zártkert 2461 hrsz-ú** szőlő területek köré létrehozott körülhatárolt területen 2026. július és szeptember hónapban felderítést végzett az élelmiszerlánc felügyeleti szerv. A körülhatárolt területen a FD zárlati károsító tüneteit mutató szőlőnövényeket derített fel, és jelölt meg.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv döntését az alábbi jogszabályhelyek alapozzák meg:

A Bizottságnak a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről szóló (EU) 2016/2031 európai parlamenti és tanácsi rendelet egységes végrehajtási feltételeinek megállapításáról, valamint a 690/2008/EK bizottsági rendelet hatályon kívül helyezéséről és az (EU) 2018/2019 bizottsági végrehajtási rendelet módosításáról szóló (EU) 2019/2072 végrehajtási rendelete (2019. november 28.) (a továbbiakban: 2019/2072 EU végrehajtási rendelet)) II. (Az uniós zárlati károsítók és kódjaik jegyzéke) melléklet B rész (Az Unió területén előforduló károsítók) 6. Vírusok, viroidok és fitoplazmák 1. pontja szerint a **szőlő aranyszínű sárgaság fitoplazma (**Grapevine flavescence dorée phytoplasma [PHYP64]) **zárlati károsító**.

Az Európai Parlament és Tanácsnak a növénykárosítókkal szembeni védekező intézkedésekről, a 228/2013/EU, a 652/2014/EU és az 1143/2014/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet módosításáról, valamint a 69/464/EGK, a 74/647/EGK, a 93/85/EGK, a 98/57/EK, a 2000/29/EK, a 2006/91/EK és a 2007/33/EK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló (EU) 2016/2031 rendelete (a továbbiakban: 2016/2031 EU rendelet) 10. cikke szerint: „***Amennyiben az illetékes hatóság uniós zárlati károsító*** *vagy a 30. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsító* ***jelenlétét feltételezi, vagy bizonyítékot szerzett arról az adott tagállam területének olyan részén, ahol a szóban forgó károsító jelenléte korábban nem volt ismeretes****, vagy egy növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból álló olyan szállítmányban, amelyet behoztak az Unió területére, oda be kívánnak hozni, vagy ott szállítani kívánnak,* ***köteles minden szükséges intézkedést haladéktalanul megtenni a károsító jelenlétének egy, az (EU) 2017/625 rendeletben meghatározott feltételekkel és követelményekkel összhangban kijelölt hatósági laboratórium szakvéleménye alapján történő hatósági megállapítása (a továbbiakban: hatósági megállapítás) céljából****.*

A 2016/2031 EU rendelet 11. cikke szerint
„A tagállamok értesítik a Bizottságot és a többi tagállamot, amennyiben az illetékes hatóságuk hatóságilag megállapította a következő helyzetek bármelyikét:
a) a területükön olyan uniós zárlati károsító van jelen, amelynek az adott tagállamban való jelenléte eddig nem volt ismeretes;
b) a területükön uniós zárlati károsító van jelen, amelynek jelenléte a területük olyan részén nyert megállapítást, ahol korábban nem fordult elő;
c) a területükön uniós zárlati károsító van jelen egy növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból álló olyan szállítmányban, amelyet behoztak az Unió területére, oda be kívánnak hozni, vagy ott szállítani kívánnak. …”.

A 2016/2031 EU rendelet 14. cikk tartalmazza a vállalkozók által haladéktalanul meghozandó intézkedéseket, a következők szerint:
„(1) ***Amennyiben egy vállalkozó feltételezi vagy tudomására jut, hogy egy uniós zárlati károsító vagy a 30. cikk (1) bekezdése alapján elfogadott intézkedések hatálya alá tartozó károsító van jelen az ellenőrzése alatt álló növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban,***

köteles haladéktalanul tájékoztatni az illetékes hatóságot erről a gyanúról vagy tényről*, hogy az meghozhassa a 10. cikk szerinti intézkedéseket. Adott esetben a vállalkozó köteles azonnali óvintézkedéseket is hozni a károsító megtelepedésének és elterjedésének megakadályozására.*

(2) Az illetékes hatóság dönthet úgy, hogy az (1) bekezdésben említett értesítésre nincs szükség, amennyiben ismeretes, hogy egy adott károsító jelen van egy adott területen. Ebben az esetben az illetékes hatóság köteles döntéséről tájékoztatni az érintett vállalkozókat.

(3) *Ha egy vállalkozó értesítést kap az ellenőrzése alatt álló növényekben, növényi termékekben vagy egyéb anyagokban megtalálható uniós zárlati károsítók jelenlétének hatósági megállapításáról, konzultálnia kell az illetékes hatósággal a meghozandó intézkedésekről, és adott esetben meg kell hoznia a (4)–(7) bekezdésben említett intézkedéseket.*

(4) ***A vállalkozó köteles azonnal meghozni a károsító elterjedésének megakadályozásához szükséges intézkedéseket. Ha az illetékes hatóság utasítást adott az említett intézkedésekre vonatkozóan, a vállalkozónak azzal összhangban kell eljárnia.***

(5) *Ha az illetékes hatóságtól erre utasítást kap, a vállalkozónak meg kell tennie azokat az intézkedéseket, amelyek a károsítónak az érintett növényekből, növényi termékekből vagy egyéb anyagokból, valamint a telephelyeiről, vagy az ellenőrzése alatt álló földről, talajból, vízből és egyéb fertőzött elemekről történő eltávolításához szükségesek.*

(6) Az illetékes hatóságtól kapott ellentétes utasítás hiányában a vállalkozónak haladéktalanul be kell vonnia a piacról a károsítóval esetleg fertőzött, ellenőrzése alatt álló növényeket, növényi termékeket és egyéb anyagokat.

Amennyiben e növények, növényi termékek vagy egyéb anyagok már nem állnak a vállalkozó ellenőrzése alatt, a vállalkozónak az illetékes hatóságtól kapott ellentétes utasítás hiányában:

a) tájékoztatnia kell a károsító jelenlétéről a kereskedelmi lánc azon szereplőit, akiknek a növényeket, növényi termékeket és egyéb anyagokat értékesítette; és

b) iránymutatást kell nyújtania az említett személyeknek az érintett növények, növényi termékek és egyéb anyagok szállításakor az adott károsító terjedése és kiszabadulása kockázatának csökkentése céljából meghozandó intézkedésekről; és

c) azonnal vissza kell hívnia ezeket a növényeket, növényi termékeket vagy egyéb anyagokat.

(7) *Amennyiben az e cikk (1), (3), (4), (5) vagy (6) bekezdése alkalmazandó, a vállalkozó köteles az illetékes hatóság kérelmére minden, a nyilvánosság tagjai számára relevánciával bíró információt a hatóság rendelkezésére bocsátani. A 13. cikk sérelme nélkül az illetékes hatóságnak mihamarabb tájékoztatnia kell a nyilvánosságot az említett tényről."*

A 2016/2031 EU rendelet 17. cikk (1) bekezdése *szerint: „Amennyiben a 11. cikk első bekezdésének a) és b) pontjában említett valamely helyzet* ***hatóságilag megállapításra kerül, az illetékes hatóság köteles haladéktalanul megtenni minden ahhoz szükséges növény-egészségügyi intézkedést, hogy az érintett területen felszámolja az adott uniós zárlati károsítót. Ezeket az intézkedéseket a II. mellékletnek megfelelően kell meghozni."***

A 2016/2031 EU rendelet 18. cikk (1)-(3) bekezdése a körülhatárolt területek kijelöléséről az alábbiak szerint rendelkezik:

(1) Amennyiben a 11. cikk első bekezdésének a) és b) pontjában említett valamely ***helyzet hatóságilag megállapításra kerül, az illetékes hatóságnak haladéktalanul ki kell jelölnie egy***

vagy több olyan területet, amelye(ke)n a 17. cikk (1) bekezdésében említett felszámolási intézkedéseket végre kell hajtani (a továbbiakban: körülhatárolt terület).

A körülhatárolt területnek a fertőzött körzetből és egy biztonsági sávból kell állnia.

(2) A fertőzött körzetnek adott esetben magában kell foglalnia az alábbiakat:

a) valamennyi olyan növény, amelyről ismeretes, hogy az érintett károsítóval fertőzött;

b) valamennyi olyan növény, amely az érintett károsítóval való esetleges fertőzöttség jeleit vagy tüneteit mutatja;

c) valamennyi olyan egyéb növény, amely valószínűleg fertőződik vagy fertőződött az adott károsítóval, ideértve azon növényeket is, amelyek az adott károsító iránti fogékonyságuk és a fertőzött növényekkel való szoros közelségük vagy a fertőzött növényekkel a termesztés tekintetében közös forrás (amennyiben ismert), illetve az azokból termesztett növényekkel való szoros közelség miatt valószínűleg az adott károsítóval fertőzöttek;

d) a szóban forgó károsítóval fertőzött vagy valószínűleg fertőzött föld, talaj, vízfolyások és más elemek.

*(**3) A biztonsági sávnak szomszédosnak kell lennie a fertőzött körzettel, és körül kell vennie azt.***

A biztonsági sáv kiterjedése a II. melléklet 2. szakaszának megfelelően attól függően kell meghatározni, hogy mekkora a kockázata annak, hogy az érintett károsító természetes módon vagy a fertőzött körzetben és annak környezetében folyó emberi tevékenység révén kikerül a fertőzött körzetből.

Ha azonban természetes vagy mesterséges akadályokkal megszüntetik vagy elfogadható mértékűre csökkentik annak kockázatát, hogy a károsító kikerül a fertőzött körzetből, nem kell biztonsági sávot kijelölni.

Az élelmiszerláncról és hatósági felügyeletéről szóló 2008. évi XLVI. törvény (a továbbiakban: Éltv.) 17. § (1) bekezdés a) és b) pontjai alapján *a termelő, illetve a földhasználó köteles*

a) a zárlati és vizsgálatköteles nem zárlati károsítókat elpusztítani, azok behurcolását, meghonosodását, terjedését megakadályozni;

b) a zárlati károsítók okozta fertőzést vagy annak gyanúját haladéktalanul az élelmiszerlánc-felügyeleti szervnek bejelenteni.

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: „30. földhasználó:

a) a földhasználati nyilvántartásba bejegyzett földhasználó, ennek hiányában

b) az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett haszonélvezeti jog jogosultja, ennek hiányában

c) a tulajdonos;”.

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: „63. termelő: aki növényt, gombát termeszt, növényt, növényi terméket hasznosít (beleértve a legeltetést is), feldolgoz, forgalomba hoz, tárol, szállít vagy felhasznál;”.

Az Éltv. 48. § (1)-(2) bekezdései az alábbiakat rögzítik a növény-egészségügyi intézkedésekkel összefüggésben:

„48.§ (1) Növények és növényi termékek egyes károsítói behurcolásának, elterjedésének és felszaporodásának megakadályozása, kártételének csökkentése, felszámolása érdekében, továbbá a

károsító természetéhez és elterjedtségéhez mérten, a veszély elhárításához szükséges mértékben és ideig az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az e törvény végrehajtására kiadott rendeletben, valamint az Európai Unió közvetlenül alkalmazandó jogi aktusában meghatározott esetekben az alábbi növény-egészségügyi intézkedéseket hozhatja:

*a) fertőtlenítést, **megsemmisítést rendelhet el**, amelynek érdekében meghatározott szerek, eszközök, illetve eljárások alkalmazását előírhatja vagy betilthatja;*

b) javaslatot tehet védett zónák kijelölésére;

(…)

d) fogékony növényfajok, illetve fajták termesztését korlátozhatja, betilthatja;

*e) **károsítók, valamint a fertőzés közvetítését lehetővé tevő tárgyak szállítását**, forgalomba hozatalát és **tárolását betilthatja, korlátozhatja**, engedélyhez, illetve bejelentéshez kötheti;*

(…)

*g) a károsítók behurcolásának és elterjedésének megakadályozására, előfordulásának, felszaporodásának figyelemmel kísérésére és a **védekezési intézkedések megtételére kötelezhet**;*

h) a fertőzött, fertőzésgyanús vagy fertőzés által veszélyeztetett területeken meghatározott károsítóktól való mentesítésre, illetve mentesen tartásra kötelezhet;

*i) korlátozhatja a fertőzött, a fertőzésgyanús vagy a fertőzésveszélynek kitett ingatlanok, földterületek mezőgazdasági célú használatát, hasznosítását, valamint az ilyen földterületeket növény-egészségügyi zárlat alá helyezheti, **fertőzésveszélyt jelentő növényállomány kivágását és megsemmisítését elrendelheti**;*

j) meghatározott károsítókkal való fertőzés vagy a fertőzés gyanúja esetén, illetve egyes károsítókkal szembeni rezisztenciavizsgálat eredményétől függően betilthatja vagy korlátozhatja olyan növényi részek forgalomba hozatalát, amelyek köztermesztés céljára nem alkalmasak;

k) elrendelheti növények vagy növényi termékek tárolására, raktározására szolgáló földterületek, épületek, építmények, helyiségek vagy tartályok fertőtlenítését, mentesítését vagy megtisztítását, és ennek érdekében meghatározott anyagok, eszközök vagy eljárások használatát előírhatja vagy betilthatja;

l) állami és közérdekű védekezést rendelhet el.

(2) A zárlati és a vizsgálatköteles nem zárlati károsítóval fertőzött területet, növényt, növényi terméket és az azt tartalmazó szállítmányt, raktárt, eszközt növény-egészségügyi zárlat alá kell helyezni, illetőleg behozatalnál a szállítmányt vissza kell utasítani attól függetlenül, hogy az rendelkezik növény-egészségügyi bizonyítvánnyal.

Az Éltv. Melléklet („Fogalommeghatározások) szerint: *„44. növény-egészségügyi zárlat: zárlati károsító előfordulásának felszámolását, terjedésének megakadályozását szolgáló, védekezési vagy megsemmisítési célú növény-egészségügyi intézkedés;”.*

A növényegészségügyi feladatok végrehajtásának részletes szabályairól szóló 7/2001. (I. 17.) FVM rendelet (a továbbiakban: Rendelet) 2. számú melléklete (Növényeken és növényi termékeken tilalmazott zárlati károsítók) A. részének (Zárlati károsítók, amelyeknek Magyarországra való behurcolása és terjedésének elősegítése tilos, ha azok meghatározott növényeken vagy növényi termékeken előfordulnak) II. szakasz (Zárlati károsítók, amelyek a tagállamok területén előfordulnak és az egész Európai Unióra nézve fontosak) d) pont (Vírusok és vírusszerű szervezetek) 6. alpontja szerint a *Grapevine flavescence dorée phytoplasma* **zárlati károsító.**

A Rendelet 1. § 19a. pontja szerint:

„19a. Szőlőültetvény: a) a szőlészetről és borászatról szóló törvény szerinti gazdasági aktában egy szőlőültetvényként nyilvántartott terület,

b) ha az ültetvény használója nem szerepel az a) pont szerinti gazdasági aktában, az olyan, szőlővel hasznosított, térben összefüggő, egy helyrajzi számon nyilvántartott terület,

ba) amelynek használója, térállása, művelési módja azonos, és

bb) amelyen a szőlőt – zártkert kivételével – legfeljebb két vegetációs idő különbséggel telepítették, valamint

c) az a) és b) pontban foglaltakon kívüli olyan terület, amely

ca) a borszőlő vagy a csemegeszőlő ültetési anyagának,

cb) a NÉBIH által prebázis, bázis, certifikált vagy standard kategóriájúként elismert és nyilvántartásba vett nemes és alany vegetatív szaporító alapanyag, valamint

cc) a szőlő faiskolában nevelt, az a) és b) pontban szereplő szőlőültetvény létesítésére alkalmas ültetési anyag termelésére szolgál.”

A Rendelet 8. § rendelkezése értelmében *zárlati károsítók megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növény-egészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat a 7. számú melléklet tartalmazza.*

A Rendelet 7. számú melléklet 1.4.1.2. pontja tartalmazza a Grapevine flavescence dorée phytoplasma zárlati károsító megtelepedésének, illetve továbbterjedésének megakadályozására és a fertőzés felszámolására vonatkozó belső növény-egészségügyi előírásokat, zárlati szabályokat, az alábbiak szerint:

„1.4.1.2.1. Grapevine flavescence dorée (FD) phytoplasma jelenlétének laboratóriumi vizsgálattal szőlőnövényből történt kimutatásakor a fertőzött növényanyagot, valamint az azokat termő területet ***zárlat alá kell helyezni*** *és haladéktalanul* ***körülhatárolt területet kell kijelölni****.*

1.4.1.2.1.1. A körülhatárolt terület magában foglalja:

a) ***fertőzött területet*** *– mely 1 km sugarú kör azon növény(ek) körül, amely(ek)re laboratóriumi vizsgálattal megerősítették a kórokozó jelenlétét, valamint*

b) a ***pufferzónát*** *– amely a fertőzött területet veszi körül és szélessége a fertőzött terület határától mért legalább 3 km.*

1.4.1.2.2. Amennyiben megerősítik a kórokozó jelenlétét az eredeti észleléstől eltérő területen, ennek megfelelően kell újból kijelölni a körülhatárolt területet.

1.4.1.2.3. A ***fertőzött területen*** *az alábbi hatósági intézkedéseket kell elrendelni a károsító felszámolására:*

a) a terület összes szőlőtermő állományát ellenőrizni kell vizuális vizsgálattal, ***a szőlő sárgaság betegség (a továbbiakban: szőlő sárgaság) jellegzetes tüneteit mutató minden növényt gyökérzetével együtt meg kell semmisíteni****;*

b) ha a következő évben található a szőlő sárgaság tünetet mutató növény az előző évben eltávolított helye mellett, az összes, a soron belüli és az a melletti sorban a szomszéd növényt meg kell semmisíteni, még a tünetmenteseket is, és

c) a teljes ültetvényt fel kell számolni, ha a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteit mutató növények aránya meghaladja a 20%-ot.

1.4.1.2.4. ***A fertőzött területen*** *az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelőre vonatkoznak az alábbi kötelezettségek:*

a) tilos elszállítani a szaporító- és ültetési anyagot a fertőzöttnek minősített területen található minden szőlőterületről,

b) rendszeresen kell ellenőrizni az ültetvényt a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének megállapítására, észlelés esetén értesíteni kell a járási hivatalt,

c) védekezni kell az FD-vektorok ellen a járási hivatal előírása szerint; a kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őrizni;

d) a járási hivatal rendelkezése alapján a kijelölt szőlőnövényeket meg kell semmisíteni, és

e) nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény a kórokozóval fertőzöttnek minősített területen belül.

1.4.1.2.6. ***A pufferzónában*** *az alábbi hatósági intézkedéseket kell elrendelni a károsító terjedésének megakadályozására:*

a) a területen alapos felderítést kell végezni a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének felkutatására,

b) mintát kell venni laboratóriumi vizsgálatra, ha nincs tünetes növény, tünetmentesből,

c) a laboratóriumi vizsgálattal fertőzöttnek bizonyult növényeket meg kell semmisíteni, és

d) egyéb indokolt intézkedéseket kell előírni, pl. a fertőzés bekövetkezése esetén a többi, egészséges növény megvédésére.

1.4.1.2.7. A ***pufferzónában*** *az összes szőlő- és szőlő szaporítóanyag-termelőre vonatkoznak az alábbi kötelezettségek*

a) rendszeres ellenőrzést kell végezni júniustól a tenyészidő végéig szőlőterületén a szőlő sárgaság tünetek jelenlétének felderítésre, a tünetek észlelése esetén értesítenie kell a járási hivatalt,

b) védekezni kell az FD-vektorok ellen a járási hivatal előírása szerint; a növényvédő szeres kezelések adatainak nyilvántartását legalább 3 évig meg kell őriznie,

c) meg kell semmisíteni a járási hivatal által kijelölt szőlőnövényeket az előírtak alapján, és

d) nem létesíthető szőlőiskola és szőlő törzsültetvény a kórokozóval fertőzöttnek minősített terület határától számított 100 méter távolságon belül.

1.4.1.2.8.2. A járási hivatalnak szemle során ellenőriznie kell, hogy a termelő vagy tulajdonos eleget tett-e a szőlő sárgaság miatti zárlatot és a terület körülhatárolását elrendelő határozatban megállapított művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettségnek. Ha a termelő vagy tulajdonos nem tett eleget ennek a kötelezettségnek, elhanyagolt ültetvényét, mint a környező szőlőterületekre jelentős növény-egészségügyi kockázatot hordozó növényeket, gyökérzettel együtt ki kell vágnia és meg kell semmisítenie.

1.4.1.2.17. A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének megakadályozása érdekében minden földhasználóra kiterjedő kötelezettség a tenyészidő során, a rendelkezésre álló útmutatók alapján a szőlőnövények folyamatos ellenőrzése, s a szőlő sárgaság jellegzetes tüneteinek észlelése esetén az illetékes járási hivatal haladéktalan értesítése.

1.4.1.2.18. A Grapevine flavescence dorée phytoplasma terjedésének lassítása érdekében

1.4.1.2.18.1. **a szőlőültetvényeken keletkezett metszési nyesedék ártalmatlanítását és**

1.4.1.2.18.2. a növény e rendelet szerint elvégzett ***megsemmisítését égetéssel, vagy ha az nem lehetséges, a növényanyag aprítást követő talajba forgatásával kell végrehajtani****."*

A Rendelet 10. § (2) bekezdése alapján *a zárlat alá helyezett területről, létesítményből, amennyiben arról az elrendelő határozat másként nem rendelkezik, a károsítót, illetve annak bármely fejlődési alakjával fertőzött anyagot kivinni vagy oda a fertőzés terjedését elősegítő tárgyat, illetőleg terményeket bevinni tilos. A zárlati területen csak az azt elrendelő határozatnak megfelelő tevékenység folytatható.*

A növényvédelmi tevékenységről szóló 43/2010. (IV. 23.) FVM rendelet 2. § (1) bekezdés h) pontja alapján
***„2. §** (1) A földhasználó és a termelő köteles védekezni, különösen*
(…)
h)[*] amerikai szőlőkabóca (Scaphoideus titanus), valamint (…)"

Mindezek alapján az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a zárlati károsító okozta fertőzés felszámolása érdekében a rendelkező részben meghatározott növény-egészségügyi intézkedéseket hozza.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv felhívja a földtulajdonosok/földhasználók figyelmét arra, hogy a határozat rendelkezéseinek betartását **folyamatosan ellenőrzi**.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv a fertőzött területen fekvő táblákon:

- a vegetációs időszakban fokozott helyszíni ellenőrzést végez,
- a zárlati károsító terjesztésben szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kíséri,
- ellenőrzi a szőlő aranyszínű sárgaság betegség miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettség teljesítését.

A védő (puffer) zónában lévő szőlőtermő területeken az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv:

- a vegetációs időszakban helyszíni ellenőrzéseket és szükség szerint mintavételeket végez,
- elrendeli a laboratóriumi vizsgálattal fertőzöttnek bizonyult növények megsemmisítését,
- a zárlati károsító terjesztésében szerepet játszó rovarvektorok (kabócák) jelenlétét csapdázással figyelemmel kíséri,
- ellenőrzi a szőlő aranyszínű sárgaság miatt elrendelt művelési, gondozási, kötelező védekezési kötelezettség teljesítését.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv tájékoztatja a termelőket, hogy az elrendelt zárlat akkor oldható fel, ha a fertőzött területen a legutóbbi két teljes vegetációs időszak kezdete óta nem észlelték a szőlő aranyszínű sárgaság jellegzetes tüneteit, vagy laboratóriumi vizsgálattal igazolták a kórokozó mentességet. Az eredeti körülhatárolt terület egésze átminősül puffer zónává, melyben ezután is folytatni kell a mintavétellel kiegészített alapos ellenőrzést az esetlegesen fertőzött növények felderítésére, és továbbra is fennmarad az amerikai szőlőkabóca elleni védekezési kötelezettség.

A növény-egészségügyi zárlat feloldásáról az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv határozatban dönt.

Az Éltv. 60. § (1) bekezdés a) pontjai alapján *növényvédelmi bírságot kell kiszabni azzal szemben, aki a zárlati károsítóval való fertőzés azonnali felszámolására vonatkozó kötelezettségét megszegi, zárlati károsítót terjeszt, vagy a terjedést elősegíti, a zárlati intézkedést megszegi.*

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv figyelmezteti a földtulajdonosokat/földhasználókat, hogy amennyiben az előírt **kötelezettségének nem, vagy nem megfelelően tesz eleget**, úgy az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv 500.000 Ft-tól 100.000.000 Ft-ig terjedő mértékű **növényvédelmi bírságot** szabhat ki. A jelen határozatban foglaltak be nem tartása megvalósítja a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. évi C. törvény 361. § c) pontja szerint minősülő, elzárással büntetendő, **járványügyi szabályszegés vétségét**.

A határozat kiadása az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 80. § (1) bekezdésének és 81. § (1) bekezdésének megfelelően történt.

A mezőgazdasági termelés zavartalanságának, továbbá az egészséges környezethez fűződő jog biztosítása érekében, a zárlati károsítók elleni védekezés kiemelt össztársadalmi érdek, így a védekezési késedelem, illetve e kötelezettségek teljesítésének elmaradása adott esetben jelentős vagy helyrehozhatatlan kárral járhat, ezért az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv az általános közigazgatási rendtartásról 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 84. § a) és b) pontja alapján a jelen határozatot azonnal végrehajthatónak nyilvánítja.

A határozat közhírré tétel útján történő közlése az Ákr. 89. §-án alapul.

Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv hatásköre és illetékessége az Éltv. 48. § (1) bekezdés a), e), g) és i) pontján és (2) bekezdésén, a földművelésügyi hatósági és igazgatási feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 383/2016. (XII. 2.) Korm. rendelet 3. § (2) bekezdésén, a 13. § h) pontján, 14. § (4) bekezdésén és 18. § (3a) bekezdésén alapul. Az élelmiszerlánc-felügyeleti szerv illetékességét továbbá a fővárosi és vármegyei kormányhivatalokról, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatalokról szóló 568/2022. (XII. 23.) Korm. rendelet 2. § (1)-(2) bekezdései határozzák meg.

A döntés elleni közigazgatási per indításának lehetőségét az Ákr. 114. § (1) bekezdése biztosítja.
A rendelkező rész szerinti jogorvoslati tájékoztató egyebekben az Ákr. 82. § (1) bekezdésén és 116. § (1) bekezdésén, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 28. § (1) bekezdésén, 29. § (1) bekezdésén, 37. §-án, 39. §-án, 50. §-án és 77. §-án,az igazgatási szünetről szóló 2023. évi XXVI. törvény 3. § (2) bekezdés 3. pontján, a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény 19. §-án, a digitális szolgáltatások, a digitális állampolgárság szolgáltatások és támogató szolgáltatások részletes műszaki követelményeiről szóló 322/2024. (XI. 6.) Korm. rendelet 43. § (1) bekezdésén, 46. § (1) bekezdésén és 49. §-án, a polgári perben és a közigazgatási bírósági eljárásban alkalmazható nyomtatványokról szóló 17/2020. (XII.

23.) IM rendelet 6. § (1) és (3) bekezdésein, az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (Itv.) 5. § (1)-(2) bekezdésein, 59. § (1) bekezdésén és 62. § (1) bekezdés h) pontján; valamint a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 82. § (1) bekezdésén, 83. § (1) bekezdésén, 95. § (1) bekezdésén és 148. § (1) bekezdésén alapul.

Miskolc, *dátum az elektronikus kiadmányozás szerint*

Dr. Török Tamás
kormánymegbízott
nevében és megbízásából

Gergely István
osztályvezető

Értesül:

1. **Mád zártkert 2461** hrsz.-ú fertőzött területe 1-4 km sugarú körében található ingatlanok tulajdonosai és földhasználói (az ügyfelek köre pontosan nem megállapítható) – közhírré tétel útján
2. Irattár

Tájékoztatásul:

3. Bodrogkeresztúr-Bodrogkisfalud-Szegi Hegyközség, 3916 Bodrogkeresztúr, Kossuth út 85. (elektronikusan)
4. Mád Hegyközség, 3909 Mád, Rákóczi u. 41. (elektronikusan)
5. Bodrogkeresztúr Község Önkormányzata 3916 Bodrogkeresztúr, Kossuth u. 85. (hivatali kapu)
6. Bodrogkisfalud Község Önkormányzata 3917 Bodrogkisfalud, Kossuth út 73. (hivatali kapu)
7. Mád Község Önkormányzata 3909 Mád, Rákóczi út 50. (hivatali kapu)
8. Mezőzombor Községi Önkormányzat 3931 Mezőzombor, Árpád u. 11. (hivatali kapu)
9. Tarcal Község Önkormányzata, 3915 Tarcal, Fő út 61. (hivatali kapu)
10. Tarcal Hegyközség 3915 Tarcal, Fő út 50.
11. Nemzeti Élelmiszerlánc-biztonsági Hivatal Növényvédelmi Igazgatóság Növényegészségügyi Osztály

(e-mail: novenyegeszsegugy.@nebih.gov.hu)

A dokumentum elektronikusan hitelesített.
2026.10.19 09:19:32
Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal
Kiadmányozta: Drótos Zoltán